

Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.



Marin Katrina Frýdal
býráðslimur í Tórshavnar kommunu

Arbeiðir virkið við ørvinn í kommununi

kommunan ynskir at vera ein viðleikari við m.a. at útvega lendar og at skapa karmar.

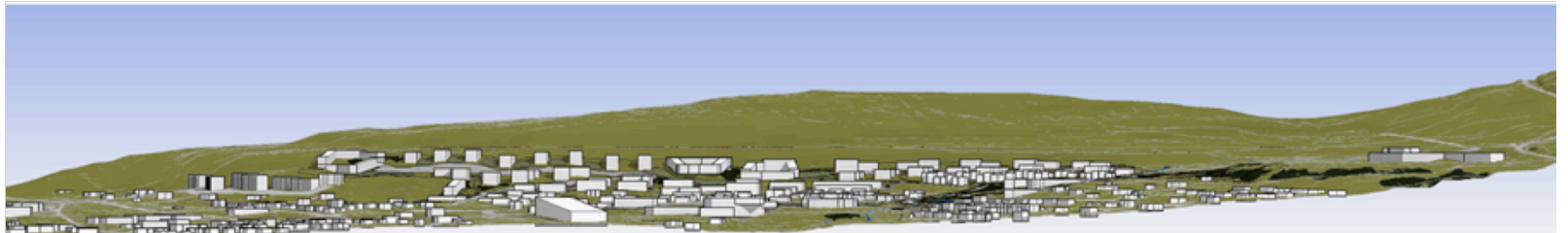
Vaksandi fólkatál

Gongdin er vend og fólk velja nú í stóran mun at búseta seg í Føroyum. Hetta er sera hugaligt, og talan er bæði um ungfolk, eldri, fólk úr øðrum londum o. s. fr. Samstundis hendir tað, sum eisini er væl-kent í okkara grannalondum, nevnliga at fólk ynskja at trunkast saman undir meira býarkendum umstøðum, heldur enn at liva í spjaddum einbýli. Orsøkin er samansett, men givið er, at vit eru tað, ið ofta verður tikið til og nevnt sum “floksdjór”.

Vit vilja savnast, og stutt er ímillum hjá okkum føroyingum, so tíðindi ganga eisini skjótt. Tað er vorðið áhugavert ímillum tey ungu at vera verandi í landinum, útbúgvingarmøguleikarnir eru vorðnir fleiri, ung fólk flyta heimaftur eftir lokna útbúgving og eisini familjur við børnum flyta heim, tí tey ynskja, at teirra børn skulu verða føroyingar. Samfelagið er vorðið meira rúmligt, fleiri arbeidsplass av ymsum slag eru tøk, tryggleikin er víðagitin, friðurin, familjubondini og náttúran verða virðismett, ja, samanumtikið ein økt atdráttarmegi.

Íbúðir á Frúutrøð og undir Kongavarða

Kommunan hevur nýliga bjóðað tvey lendar út til íbúðarbygging, ávíkavist á Frúutrøð og undir Kongavarða. Hóast verkætlanirnar ikki hava gingið so skjótt, sum ætlað, so er vónin tó enn, at hesar báðar verkætlanir skjótt verða veruleiki. Her er talan um bæði leigu- og eigararíbúðir.



Ove Mortensen Arkitektavirkið & Arkitekter 99: Uppskot, útstyking undir Fjalli. Bygging veksur í hædd og vavi frá sethúsabygging norðaneftir til hægri íbúðarbygging suðureftir móti verandi íbúðarblokkunum undir Gráasteini

Fleiri bústaðarætlanir ávegis

Stórabrekka í Hoyvík og undir Fjalli úti í Marknagili eru tvær stórar bústaðarætlanir, sum arbeitt verður við, og sum skjótt verður meira at frætta um. Við Dalavegin, við Landavegin og aðrastaðni í býnum, eru fleiri ætlanir ávegis, eins og stórt byggivirksemi er á Argjum. Í Kollafirði, í Kaldbak og í Nólsoy eru bústaðarbyggingar í gongd, og aðrastaðni í kommununi koma aðrar ætlanir aftrat. Talan er bæði um almennar, kommunalar og privatar byggjætlanir.

Neyðugt við almennum bústaðarpolitikki

Hóast býráðið tann 20. juni 2018 eisini samtykti at heita á landsins myndugleikar um

at útvega kommununum lóg-arheimild til at lýsa bústaðarskyldu á útvaldum økjum, so er henda heimild ikki komin enn. Tórshavn, sum høvuðsstaður, er allarhelst einasti høvuðsstaður av teimum, sum okkum dámar at samanbera okkum við, har loyvt er at hava summarhús á fremstu rók í hjartanum av sjálvum høvuðsstaðnum, har hesi hús annars kunnu standa tóm størsta partin av árinum. Hetta elvir til mistrívna millum teir veruligu íbúgvannar, og býurin verður ein huldubýur. Vónandi fer henda heimildin um bústaðarskyldu skjótt at verða givin kommununum, soleiðis at farið kann verða undir eina tilgongd, at Havnin, høvuðsstaðurin, fær enn fleiri miðbýarbúgvannar.

Vit høvdu ynskt okkum, at

landið tók bústaðarneyðina í størri álvara, tí í mun til okkara grannalond eru vit lítið lógarskipað á bústaðarmarknaðinum. Alneyðugt er við einum almennum bústaðarpolitikki, sum m.a. veitir heimildir og setir karmar fyri bæði kommunurnar og ta privatu vinnuna. Heimildir tørva til at langtíðarútleiga lendar til bústaðarbygging, lóg um bústaðarskyldu, lendisprísir til bústaðarbygging, skipaði viðurskipti til bæði stutt- og langtíðar útleigan o.s.fr.

Tættari bygging og betri trivnaður

Altjóða viðurkend gransking hjá norðmanninum Magne Raundalen, ein av fremstu barnasálarfrøðingunum í Noregi, vísir, at eitt trygt heim er undirstøðið fyri

einum tryggum menniskja, og trygg menniskju skapa eitt gott samfelag. Ein góður bústaður, og eitt gott uppvakstrarumhvørvi, er meira enn ein fin íbúð ella eini góð hús. Lívið ímillum húsini hevur stóran týdning. Umsorgan í eini tryggari familju lyftir barnið, familjuna og framtíðar ættarlið upp úr fátækradømi. Eitt trygt grannalag og nærumhvørvi er gott at alast upp í. Ein væleydnaður býlingur, eitt gott grannalag við góðum sosialum kapitali er sera týðningarmikið fyri barnið at vaksa upp í. Tað er munur á at hava eini hús og tak yvir høvdið, og so at hava eitt gott heim, tí eitt heim hevur m.a. eitt trygdarnet. Eitt barn hevur tørv á nógvum royndum fyri at menna heilan væl, og ein part av hesum royndum fær tað frá einum tryggum grannalagi. Ella v.ø.o., at royndir byggja heilan, og sambond byggja menniskju.

Granskingin hjá heims-kenda danska arkitektinum Jan Gehl er eins viðkomandi í dag, sum tá ið hann í 70-urum segði, at býir skulu vera fyri menniskju. Hann sigur, hvussu týðningarmikið tað er við dygd í býarskipanini, at lívið í býnum, og atlit-ið til menniskjuni í býar-rúminum, eigur at hava ein høvðusleiklut í býarplanleggingini. Býirnir skulu vera livandi, tryggir, sunnir og burðardyggir.

Í kanninum hjá Tórs-

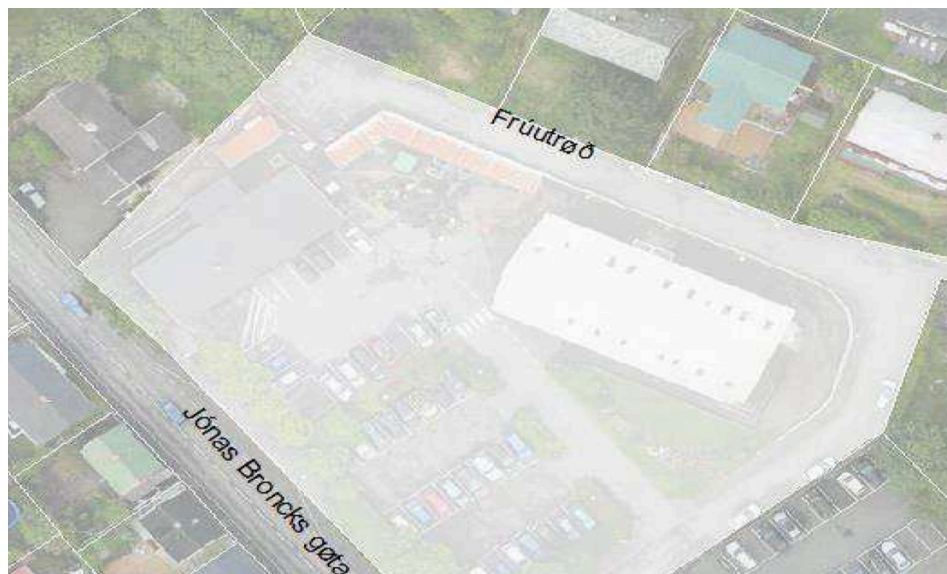
havnar kommunu, sum vórðu partur av grundarlagnum fyri tí samtykta bústaðarpolitikkinum, sigur fjórði hvør seg ynskja sær eina leiguíbúð. Tí skulu eisini fleiri leiguíbúðir byggjast.

Umráðandi er at byggja alt slag av bústøðum, og sera týðningarmikið er at raðfesta trivnaðin millum bústaðirnar. Serliga í teimum førum, har tað er tætt bygging við smáum íbúðum, er tørvurin enn størri til felagsøkir, tilhaldsstøð, grøn økir, spælispláss, felagshøllir v.m. Tí at vera saman við øðrum, at koma hvørjum øðrum við, og at vera nakað fyri hvønn annan, gevur betri livsgóðsku. Einsemi er skaðiligt fyri heilsuna og sjálvsvirðið, og tí er tað so sera umráðandi, at grundarlag er fyri felagsskapum í nýggjum byggjætlanum, at vit kunnu vera felags um ymskar hentleikar, samstundis sum ein kann fara inn til sín sjálvs og lata hurðina aftur. Miðaldrandi og eldri borgarar skulu hava møguleika at sleppa úr sínum ov stóru sethúsum og heldur í eina minni íbúð.

Eg fari í eini seinni grein at kunna um onnur økir, sum arbeitt verður við innan virkisøkið hjá byggi- og býarskipanarnevndini.

Gott nýggjár.

Marin Katrina Frýdal,
býráðslimur fyri Tjóðveldi
og forkvinna fyri byggi- og
býarskipanarnevndini



Ætlaða nýggja íbúðarøkið á Frúutrøð